

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plutarchu Chairōneōs Ta Sōzomena Panta

Continens Vitas Parallelas Graecè & Latinè

Plutarchus

Francofurti, 1620

In Camillum annotationes

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1340)

tiam rei narratione, lib. septimo. Lapis totum omisit.

Ibid. d. Pro statariis pedibus, ut ait Plato] Locus est libro 4. Dlegibus, in tio.

115. b. ut vero classis barbarorum Aphetas applicuit] Intelligendas esse Magnesiæ Aphetas, qui locus est iuxta Pagasas in sinu Pelasgico. (de quibus Strabo lib. 9. & Stephanus) liquet vel ex descriptione Artemisii quam mox addet Plutarchus: vel hic ex mentione Sciathi, quæ est insula è regione Magnesiæ ac Pelasgici sinus. Quod annoto cum explicandi gratia, tū nequis Suidæ loco quem apud Stephanum adduxi, deciperetur. Diodorus quoque Siculus diserte classem Xerxis ad Aphetas in Magnesiâ appulisse ait, quum prius esset passâ naufragium apud Sepiada Magnesiæ promontorium. quod idem est in Polymnia Herodoti.

Ibid. c. Ut tradit Herodotus] initio Vranæ.

116. e. Jam oraculo populam tractauit] Ii de ligneo muro & de diuina Salamina oraculum, integrum est apud Herodotum in Polymnia.

117. a. In simulacro Minerva desideratam ait fuisse egidem] πινυρογενιον, intelligo suprad, aut tale aliquid. Lapis, A picem Gorgonis: haud scio quâ bene. Atq; ubi est ἀποκευαί, quæ sunt Exercitus impedimenta, idem thesauros nescio quos habet.

118. a. Quis sit soligenes] Xyl. vertit, Qui instar leuthidum. annotans: Pileus est genus, quod ut Latine datur, non satis intelligo. insipidum & vilem fuisse, innuit hic locus, & restatur Schol. Aristoph. in Equit. Habuisse prominentem proboscidem, etiam hoc ex loco colligitur: & est eius descriptio apud Athen. haud procul à fine septimi.

Ibid. Ut vero class. hnt. Herodot. l. 8. Cr.

120. d. Et suffragia duces ab ara iurerunt] Infra in Pericle mentio fit eiusdem consuetudinis. Mos Græcis fuit, præcipue Atheniensibus, ut iurandi causa ad aram accederent. quod cum alias, tum ex historia Xenocratis patet, quem iurare prohibuerunt Athenienses, quum testimonium dixisset, & (ut mos Græcorum est) iurandi causa ad aras accederet. Cicero pro L. Cornelio Balbo, & Valerius Max. in fine secundi.

121. a. Quum exprobraret ei Seriphisius quidam] Herodotus in Vrania, Timodemum Aphidnæum nominat. Ut est apud Plutarchum, ita Plato etiam in capite libri 1. De republica, Cicero in Catone & alii.

Ibid. d. Poliarcho ab Aegina misso] Xyl. vertit, Missusq; consulto ab Aegina urbis prefectus. Et annotat, Πολιάρχος, Poliarachus: si quidem sit proprium. dubitari enim potest. Interpretes quidem proprium retinuerunt.

Ibid. e. Ut ceticus ait Aristophanes] Locus est Ἰν πύλαισι. καὶ πύλαισι ἀριστῶν (τῆ πόλει) τῶν Περσῶν ἀρσενία. Sicq; etiam

hic legendum est, non ἀρσενία.

122. a. Pagasas] Alii Pagalam. Cr.

Ibidem. Atheniensibus ut eam vni aperiret Aristidi iubens.] De hac Atheniensium æquitate Cicero De off. lib. 3. Cr.

Ibid. d. Leutychedam] Leutychedas pro Leotycheda dicitur etiam apud Herodot. intelligiturque rex Spartanorum qui cum Xanthippo ad Mycalen barbaros vicit. Herod. l. 9. alii. De Ialysso, vel Ialisso, (vtrunque scribitur) vrbe Rhodi, diximus alibi. Caterum vsus hic sum mea libertate, & eo genere carminis verti versus Timocreontis quo imitatione Alcæi Horatius multas scripsit odas, quarum primæ initium, Vides ut alta &c. Alteri versus, sunt trochaici catalectici senarii. postremos elegis reddidi, omisos plane à Lapo. Quod si in his omnibus vertendis alicui non satisfacere, is sciat me diuinasse magis quam affirmasse: & æquus sit, ipseq; (siquid habet) meliora afferat.

123. a. In Melita] Locus est Athenis quæ curia tribus Cecropidis, seu Oeneidis, (hoc Stephanus habet, illud Suidas) habitabat. Mentio est supra in Solone de Salamina & Aiæ filii Meminit & Demosthenes in Actione iniuriarum aduersus Cononem, & in Ranis Aristophanes, dicens, — ὁ ἐκ Μελίτης Μαστιχία. De Hercule ibi Chol. Et Phocionis ædes in Melita fuisse, Plutar. in Vita eius affirmat. Hoc dico ne quis de Melita insula cogitet. Porro autem de exostracismo, seu ostracismo, nihil attinet commentari, quum multis aliis locis in Aristida præsertim & Cimone, copiosius rem exponat Plutarchus. Originem eius & morem eleganter Diodorus quoq; in huius ipsius historia narratione explicat, neq; inepta sunt quæ ea de re in Miltiade s. vira AEmil. Probus scribit. De Pausania prodicione pspicue Diodorus l. b. 12. & prope finem lib. 1. Thucydides, obiter iustitiam in fine secundi, & noster in Aristida.

Ibidem b. Insixerunt ei decennale exilium] De hoc Themistoclis exilio Valerius Max. lib. 5. De ingratis. Cr.

124. a. Abiecit se ad focum eius] Focorum, Vestæ, & Larum, seu Penatum, nota est religio. Probus, eum se cum filia parvula regis in sacrarium, quod summa colebatur ceremonia, coniecisse scribit.

Ibid. c. Thuc. nane con.] Thuc. l. 1. Cr.

125. b. Felio eius] Artoxeixi, cui Lögimanus fuit cognomē. Thucydides lib. 1. Probus, alii.

128. b. Plato philo(sophus)] Locus est in Menone.

128. a. Hæta, ut jam a est, taur.] De mortis genere quo perit Themistocles, Valerius Max. lib. 5. ca. 6. Cr.

Ibid. d. Ab Alcimi promontorio] Xyl. vertit, A promontorio quod est pone Alcimum. & annotat hæc, Videtur monuissent cuiusdam Alcimi, fore e herois, indicare. Sed nihil habeo.

IN PLVT. CAMILLVM ANNOTATIONES

Guil. Xylandri & Herm. Cruferii, interpretum.

NOuissimum est, Romam à Gallis anno V. C. cccxv: captam esse, & à M. Furio Camillo receptam: quo maxime facinore nobilis est. Qui scire cur ite quæ alia in Græcia atque alibi eadem tempestate acta sint, Polybii libri 1. initium legit. Camillus autem vnde sit cognomen, supra in Vita Numa est expositum.

129. b. In causâ.] Vide Liniu lib. 5. dec. 1. Cr.

Ibid. d. In magno contra AEquos & Volscos certamine] A. Posthumius Tubertus dictator AEquos & Volscos vicit anno V. C. cccxiv. Describitur historia apud Liniu. lib. 4. Αἰκωνίς esse AEquos, & notum est & alibi dictum. Lapis imperite hic & infra Secanos, nescio quos, substituit.

Ibid. e. Hos quidam Venetanos appellant] Quod in Græco additur οὐκ ἔστιν οὐκ ἔστιν οὐκ ἔστιν, Lapis ita reddidit, Hos quidam OEnetanos vocant: Amiotas Venetaniens reddidit, nihilo plane rectius. De OEnetanis istis ipsi viderint. Βήτιο, Veit, sunt urbis nomen. Οὐκ ἔστιν οὐκ ἔστιν οὐκ ἔστιν scripserat Plutarchus, ut existimō, ostenturus ita Veientes (hi sunt Veiorum incolæ) ciues eius urbis quæ Βήτιο dicitur, à nonnullis scribi: Zonaras Οὐκ ἔστιν οὐκ ἔστιν habet. Nam & Οὐκ ἔστιν alii scribunt, ut Οὐκ ἔστιν, Σέρβιος, Οὐκ ἔστιν: quum alii rectius (meo sanè iudicio) qui pro v consonante, consonantem valde affinem quum diphthongum, hoc est nihil minus quam consonantem, ponere malint, Βάρβαν, Σέρβιος, Οὐκ ἔστιν: (et si ipse in Fabio Οὐκ ἔστιν scribat, Quicula: item que Οὐκ ἔστιν & Δίτιο, & alia id genus: si non hoc libratorum potius est quam autorum) eoque respexisse videtur Plutarchus hoc loco. Græci v consonantem non habent, nisi quod βήτιο propius quam v diphthongum eo accedere apparet, & Latine prononciationis ignorationi hanc acceptam referendam

putem. Pro χημα autem non esse propugnaculum, ita liquet ut pro hac versione neminem propugnaturum cedam.

130. c. Nisi siqua diuina] αὐτὸν ἀπὸ τοῦ πλάττειν. Qæov aliquando sulphur est: hic ad eatum, ac ad ἀπὸν substantiuū pertinet. Lapis nescio quod sulphuris augmentum, contra & sententiam autoris & rationem, commentus est.

131. b. Atque Inus pellicis causa casu] Inus fabulam, ut propter tororis suæ Semeles filium Bacchum educatum à Iunone sit afflata, ex Ouidio require libro tertio Metamorphoseos; & in Fastis, & apud alios. Eam esse Leucotheam & Matutam, Cicero etiam in Tusculanis quæstionibus lib. 1. & 3. De natura deorum, testatur. Pellex hic Semele dicitur, quod ex Ioue Iunen's marito Bacchum concepisset.

Ibid. d. Qui hostia eius extra profecuisse] κατὰ νόλον ἠσπασθῆναι, ad verbum Subsequeretur: vel verius, Exequeretur. Apud Liniu est, Qui extra profecuisse. Est autem idem ac si diceret, Eum qui sacra ista peregisset. Fabulam autem hoc esse quod narratur, etiam Linius putauit.

132. b. Auertisse se & nictas esse] Xyl. vertit, Vultu terra defixisse: hæc q; ibi annotat, Κατὰ νόλον ἠσπασθῆναι. Lapis, Quandoq; sese expurgasse. Ego aut κατὰ νόλον legendum, à verbo κατὰ νόλον, quod est O. uios ad solum flecto, in terram obtueor, (qualis apud Virgil. Diua solo fixos oculos auersa tenebat) aut verbū μύτω aliquando idē quod μύω significare, credendū puto. Exempla horū portetorū sunt obuia: quæ ex historiis & poetis huc cōducere, nō est nostræ breuitatis: & sub finē Coriolani est hac de re breuis Plutarchi disputatio, iā quod mox sequitur, ἐπιτροφᾶδ, nō est profecto Laute ac luxuriose viuere, verū Ludibrio haberi, & præ fastu ab aliquo cōtēni: sed mitto persequi plera q;

137.b. *Ille quum diras cinibus suis ut Achilles imprecatus, solum vertisset*] Prouerbiū vide, *Ἀχιλλεύς ἐν ὄχθῃ*, Achillis votum. Res est ex primo Iliadis libro nota. Secus Aristides votum fecit, in exilium pulsus.

137.d. *Prope flumen Aliam*) Poetae Alliam duobus Il scribunt, quae scriptio vulgo obtinet: quum nostra & Graeca sit verior, ut in Liuianis annotationibus iam ante docuit Sigonius. Addam obiter, quod ad eam sententiam confirmandam facit. Aconius in Tullianam diuinationem, haec exponens verba, *Habet Alienum*, ostendit dubitatum fuisse propriumne id nomen an vero appellatiuum fuerit. Quo ex loco satis constat, & Aliam fluum (nam inde nomen factum videri ait) vnico, & in oratione ista Ciceronis eodem modo Alienum scribendum fuisse: alioquin in voce Alienum nihil erat scrupuli, quae ut ab Allia deduceretur, ita appellatiui & adiectiui vim non habebat.

Ibid.e. *De diebus nefastis, habendi necne sint*) Locus totus est à Lapo male versus. Disputat autem hac de re Plutarchus in *Questionibus Romanis*. Habet & lectu digna Macrobius Saturnaliorum primo, ca. 16. & alii. Hesiodi De diebus sententia, ex eius de ea re libello cuius potest innotescere. Quod autem tertio supra versu legitur *ἡμετέρας ἡμέρας*, ego *Postpositum* verti: ut ostenderem, vel illud *ἡμετέρας* latius quam alioquin sumendum, ut significet, Haud diu post. vel *μῆ* (quod puto) scriptum fuisse, non enim ignotaui, Quintili mense medio pugnatum fuisse: quod paulo infra & in *Prob. Ro.* monet.

138.a. *Leuctricam, & alteram ante annis amplius ducentis, ad Gerastion*] Locum exempla obscurum reddunt. Nihil Leuctrica Epaminonda Thebanorum ducis de Lacedaemoniis victoria notius. De altera illa contra Thessalos & Lattamiam, meminit Plut. noster in libello De improbitate Herodoti, atq. Thessalos, quum Graeciam ad Theopias vsque occupassent, à Bœotis victos esse praelio, Lattamia (sic enim ibi scribitur) Thessalorum duce etiam interfecto: idq. paulo ante pugnam ad Thermopylas factum, ibi ostendit. Sane hac de re alibi nihil me legisse recordor. Herodorus in *Vrania Phocenibus* videtur hanc victoriam adscribere, iniquos alias etiam Bœotis, ut Plutarchus ibi docet. Sed in nostro quem tractamus loco, duae voces sunt mihi mendi suspectae, *ἡμετέρας* & *ἡμετέρας*: quatum altera Geographiae videtur repugnare, alteram certa temporum ratio improbari, nisi forte Gerastion etiam Bœotiae locus est apud Thespias. nam Euboicus nihil huc facit. Ceterum inter pugnam Thermopylensem (cui haec Thessalorum clades non multum antecessisse dicitur à Plutarcho, & Leuctricam Epaminonda victoriam, anni c. v. non plures, interuenerunt: quod ex Pausania, Diodoro Siculo, Polybio, aliisque autoribus demonstrari facile potest. ut verum non sit quod hic dicitur, neque *ἡμετέρας* sit re possit. *ἡμετέρας* itaque verti: cuius fortassis nota p, à librario in o conuersa, falsae lectioni occasionem praebuerit. quod non hic modo, sed saepe alibi commissum iudico. Cetera historiae notae sunt, de victis ad Marathonem à Miltiade, ad Plataeas à Pausania, ad Mycalen à Leotychida & Xanthippo Atheniense, ac post ad Arbela ab Alexandro Magno, Persis: neque opus est locos scriptorum indicare. *Charonem* pro *Naxum Spartaenos* vicit. Xenophon ad finem quintae *Mlu.* Diodorus libro 15. Plutarchus in vita Phocionis. Ibidem de pugna ad Cranonem, hoc est, bello Lamiaco: & Diodorus lib. 18. de Charonenfi, lib. 16. Archidamus Agefila filius fuit: nemini Plutarchus in Agidis initio, & in Laconicis Pausanias. & Diod. Siculus lib. 16. ostendit eodem anno factum quo hic Plutarchus affirmat.

Ibid.d. *Quo die mysticam pompam Bacchi educunt*] Xyl. vertit, *Sacra pompa in honorem Bacchi ducitur*: & annotat, Hoc enim est *ἡ μυστικὴ ἰαχρὸν ἐξ ἄγειν* vel *ἐξ ἄγειν*: quae pompa ab vrbe Eleusinem ducebatur, ut in vita Phocionis hanc ipsam re scribens Plutarchus docet. Meminit & alias non semel. Canebatur autem simul hymnus, qui & ipse Lechus dicitur. Vide *Arrianum* lib. 2. De expeditione Alexandri, vbi de Hercule Tyrio disputat. Porro non *Σκηνίου*, sed *Καπίου* legendum & intelligendum est de Capione, ut alias ostendimus.

139.c. *Vnde locus adhuc doliorum seruet nomen*] Vocatur enim Doliola. Pompeius Festus lib. 4. Paulo alta nominis origo à Varrone traditur lib. 4. De lingua Latina: sed Pompeius plane Plutarchum tuetur, & Liuius.

141.c. *Ad verbum tranauit*] Mirum dictum quam nullum appeti loci sensum Lapis extulerit.

142.c. *Qui sustulerat securim, quam copida vocant*] *κοπίδα* *σικκίνο*, *κοπίς* aliquando Securis est, alias Gladius leuiter curuatus, falci similis, *αἰν σάβελ* oder *τῆς σάβελ*. Curtius lib. 8. Hic

nihil erat periculi vtrum poneretur. Pro gladio vsurpauit infra in vita Aristidis, praelium Plataicum describens, καὶ πρὸς τὰς ἑφουλίαις ἐχόντων οὐκ ἀφῆκε. διὰ τὰς κοπίδας καὶ τὰς ἀκινάκας ἡρώμενοι. Et in vita Alexandri, Spithridatis Alexandro intentata κοπίς. deinde à Clito in conuiuio ξίφος dicitur. κοπίς autem, aliud est, quod oratorem versutum significat ac callidum: quod nomen in Hecuba Euripidea Vlyssi tribuitur, ποικίλον φρον κοπίς. & in Lycophronis Alexandra, vbi Zezes κοπίς, ὁ ῥήτωρ καὶ ἐμπειρὸς, ὁ ὑπὸ πολλῶν πραγμάτων κεκομμένος. γινέσθαι δὲ οὐκ οὐ κοπίω. Eustathius in ξ Odyss. monet, antiquis φλάου sonasse.

144.a. *Progressusque ad octauum lapidem via Gabina castra metatus est*] Xyl. vertit, *Sexaginta stadia progressus ad Gabina*. & annotat: Liuius habet, *Ad octauum lapidem G. bina via*. In Graeco est *Σαβ. viam*, male pro *ταβίαν*. Nam ad miliarē, hoc est octo stadia, & ad primum lapidem, idem est: & Liuiana summa quatuor stadiis, dimidio scilicet miliari, quam Plutarchiana, est maior. Ita supra nonaginta stadia ad Aliam processisse Romanos, dixit Plutarchus: Liuius, ad vndecimum lapidem Romanos Gallis occurrisse. quod spatium duobus à Plutarchiano stadiis superatur. Cicero Miliarium eodem significato dixit ut in Bruto: Quum plebs prope ripam Anienis ad tertium miliare confedisset. De qua re Liuius libro secundo, Tria ab vrbe millia passuum dixit. Idem Quintum miliare dixit, libro sexto ad Atticum, *πρὸ τρίτου ἰκτῶν σταδίων ἑλίζον ὄπισθε*, inquit Plutarchus in C. Graccho.

Ibid b. *Paucis diebus post Idus Quintiles*] Quo die ad Aliam pulsi sint Romani, video non satis conuenire in er autores. Liuius initio sexti, & Cornelius Tacitus prope finem xviii. A. D. XV. Kal. Sextiles factum tradunt. Is mensis eius dies, erat decimosextus. siquidem instituto Numae Quintilis xxxi. dies habuit. Dissentire ab his Macrobius lib. 1. ca. 18. Saturnalium, & Plutarchus in *Problematis* videtur, qui Alien semel dem postriduanam faciunt: id est pugnatum postridie Idus Quintiles aiunt. Sed is dies mensis erat 16. Autor libri De vitis illustribus, habet xv. Calend. Augusti, (ita enim in Aldino legitur) id est, Iulii die 17. Fortassis scripsit xvii. quod cum Macrobio consentient. Equidem & Macrobius harum fuerit rerum apprime diligens & nostro autor hoc in genere plurimum docti tribuunt: & tamen grauissimos scriptor Liuius, & nihilo minor Tacitus, dissentiuunt. Nam receptam electionem (est enim ea in omnibus, quos equidem videtur in libris, etiam in Florentino Tacito) conuelleret, temerariam sit: eo magis quod ipsos quoque, si hoc sensissent: postridie Idus Quintiles scripturos fuisse probabile est. Iudicent doctiores. Ego satis habeo monuisse.

145.d. *Ad Martis curiam*] Xyl. vertit, *Ad Martis tugurium* hac annotans, sic est ad verbum *καλιὰς Ἀρεως*. Latini Saliorum curiam appellant, ut Cicero libro 1. De diuinatione: Liuius (inquit) Romuli, quum situs esset in curia Saliorum, eaq. deflagrasset, inuentus est integer.

Ibid. *Huius in calis regionibus describendis usus*] In Graeco est *καλιὰς*, ut & supra eadem de re in Romulo. Lapis munitus ad artificia & fundamenta detorsit: quasi vero *καλιὰς* laterem coctum significet, ac non potius certam figuram: quomodo etiam in re militari suum habet usum.

Ibid.e. *Ad Martium montem*] Apud Diodorum quoque ad finem libri 14. quum haec ipsa res describitur, *ἡ καλιὰς* *Μαρτίου κατισπυρῆς* videtur legitur. Liuius, *Ad Martium* (pro ad Marcium) *is locus dicitur*, vito librariorum habuit: quem locum hinc restituit Sigonius. Meminit & Suid. s Martii montis in suo Lexico. Quae de Philotide sequitur narratio, est etiam in Romulo supra: vbi non Tutula est, sed Tutola: in Macrobianis libris Tutela etiam legitur. habet enim hoc libro 1. cap. 6. Saturnaliorum.

149.a. *Expugnatum Sutrium à Thufel*] Xylatid habet *Saturnicum coloniam*. Annotatq. Sic est constanti apud Liuium hic *Σουρτίαν* est inculcatum ex superioribus. Ego Liuiam 15. qui, quam mendam ab interpretibus terentium malui.

151.b. *Pugnatum tredecim annis à Roma capta ferunt*] Xyl. vertit, *Anno post Romanam captam xxiii.* Atque in hunc locum hac annotat. Est quidem in Graeco *τρεκαίδεκα*, id est Tredecim, quod & Amotus retinuit. Lapis Tertio habet, nisi librarius vocem Decimo omisit. Ex Liuiis, & ratione magistratuum à Plutarcho etiam annotatorum, satis constat, Vgelimacertio legendum: & nota numerorum. (nam ne Graeci quidem is carebant) multorum sunt mendorum causae.

152.a. *M. Aemilium*] Xylander habet *Aemilium Mamercinum*, annotans ita legi ex Liuiis, (is est praenomen adit) & is quae in Numa de Mamercio & Mamercino habentur.